

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru,
Ion Druță, Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Grecu Nicolae și Grecu Liuba,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 împotriva lui Grecu Nicolae și Grecu Liuba, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8, casată hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 aprilie 2015 și emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 05 iunie 2014, ÎMGFL nr. 8 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grecu Nicolae și Grecu Liuba, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta ÎMGFL nr. 8 a indicat că SA „Termocom” în procedura falimentului în baza contului personal deschis pe numele pârâților Grecu Nicolae și Grecu Liuba a livrat energie termică.

Sușține că pârâții nu au achitat serviciile prestate, iar datoria formată la data de 01 martie 2014 constituia suma de 3956, 4 lei pentru energia termică, fapt ce se confirmă prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor comunale.

Declară reclamanta că conform art. 617 alin. (2) lit. a) Cod Civil este în drept să înainteze cererea de chemare în judecată fără respectarea procedurii de soluționare prealabilă a pricinii pe calea extrajudiciară, însă necătând la acest fapt pârâții au fost informați prin intermediul facturii lunare și reclamației (somației) să-și execute obligațiile, însă aceștia nu le-au executat până la momentul de față.

Indică că ÎMGFL nr. 8 și SA „Termocom” în procedura falimentului se află într-o situație financiară precară creată din cauza rău-platnicilor.

Cere ÎMGFL nr. 8 încasarea din contul lui Grecu Nicolae și Grecu Liuba în beneficiul său sumei de 3956, 4 lei cu titlu de datorie și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat și alte cheltuieli de judecare a pricinii.

Pe parcursul examinării pricinii, și anume la 27 ianuarie 2015, reclamanta ÎMGFL nr. 8, a înaintat o cerere prin care și-a concretizat și majorat pretențiile din acțiune, solicitând încasarea din contul lui Grecu Nicolae și Grecu Liuba în beneficiul său sumei de 3956, 4 lei cu titlu de datorie pentru serviciile locativ comunale prestate la apartamentul nr. 2 situat pe adresa str. M. Varlaam 88 mun. Chișinău și sumei de 2537, 67 lei cu titlu de datorie pentru serviciile locativ comunale prestate la apartamentul nr. 2A situat pe adresa str. M. Varlaam 88 mun. Chișinău, iar în total suma de 6494,7 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 aprilie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, a fost admis apelul declarat de către ÎMGFL nr. 8, casată hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 aprilie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care s-a încasat din contul lui Grecu Nicolae și Grecu Liuba în beneficiul ÎMGFL nr. 8 suma de 6494 lei cu titlu de datorie și 270 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 26 iulie 2016, Grecu Nicolae și Grecu Liuba au declarat recurs împotriva deciziei și încheierii instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă și casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2016 privind acordarea unui termen suplimentar ÎMGFL nr. 8 pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel cu emiterea unei noi încheieri de restituire a cererii de apel.

În susținerea recursului Grecu Nicolae și Grecu Liuba au invocat că instanța de apel nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele importante ale pricinii, concluziile acesteia venind în contradicție cu probele administrate, fapt ce a adus la încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și de drept procedural.

Declară recurenții că instanța de apel neîntemeiat a acordat un termen suplimentar apelantului în condițiile în care acesta nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel până la 07 octombrie 2016, în acest mod încălcând normele de drept procedural.

Susține că instanța de apel a soluționat pricina fără a ține cont de expirarea termenului de prescripție invocat de recurenții-intimați în privința pretențiilor formulate pentru perioada 2001-2011.

Afirmă că instanța de apel a aplicat eronat dispozițiile Regulamentului cu privire la modul de de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale, pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, în condițiile în care în blocurile locative respective lipsește etajul tehnic, subsolul și alte locuri de uz comun care să ducă la pierderea energiei termice și să justifice necesitatea aplicării cotei de 20 % instituită de prezentul regulament.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, a fost expediată în adresa lui Grecu Nicolae și Grecu Liuba la 05 mai 2016 (f.d. 104), însă lipsesc date (aviz de recepție) despre recepționarea acesteia de către recurent.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Grecu Nicolae și Grecu Liuba la 26 iulie 2016 se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 12 august 2016 în adresa intimatului ÎMGFL nr. 8, a fost expediată copia recursului declarat de către Grecu Nicolae și Grecu Liuba cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul ÎMGFL nr. 8 nu și-a valorificat dreptul procedural și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016, recursul declarat de către Grecu Nicolae și Grecu Liuba a fost considerat admisibil.

Reieșind din prevederile art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 432 alin. (2) lit. a) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Prin prisma art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probe cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit art. 267 alin. (1) Cod Civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 271 Cod Civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Astfel materialele dosarului atestă că ÎMGFL nr. 8 la 05 iunie 2014 și respectiv la 27 ianuarie 2015 s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată, solicitând încasarea datoriei pentru energia termică în mărime de 3956, 4 lei pentru ap. 2 situat pe str. M. Varlaam 88 mun. Chișinău și în mărime de 2537, 67 lei pentru ap. 2A situat pe aceeași adresă. De asemenea s-a stabilit cert că recurenții-pârâți Grecu Liuba și Grecu Nicolae în referința depusă în prima instanță au invocat expirarea termenului de prescripție pentru cerințele de achitare a datoriei pentru perioada noiembrie 2001 până în iunie 2011 și respectiv ianuarie 2012 în temeiul art. 267 alin. (1) Cod Civil (f.d. 25-27).

Se reține că potrivit art. 277 alin. (1) lit. b) cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria.

Suportul probatoriu prezent la materialele dosarului atestă că pentru apartamentul nr. 2 recurenții-pârâți nu au achitat serviciile locativ-comunale pe perioada decembrie 2008 – până la depunerea cererii de chemare în judecată – 05 iunie 2014, prin urmare nu au recunoscut datoria.

Pentru apartamentul nr. 2A recurenții-pârâți nu au achitat serviciile comunale, începând cu luna octombrie 2006-până la adresarea cu prezenta acțiune în judecată - 27 ianuarie 2015.

Din conținutul hotărârii Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 06 aprilie 2015, rezultă că instanța de fond a respins acțiunea ca neîntemeiată, respectiv nu s-a expus asupra prescripției invocate de către recurenții-pârâți în referință, iar Curtea de Apel Chișinău la examinarea apelului și pronunțarea deciziei din 14 aprilie 2016 prin care a casat hotărârea primei instanțe și a emis o hotărâre nouă de admitere integrală a acțiunii, a omis să se expună asupra prescripției invocate în temeiul art. 267 Cod Civil prin prisma prevederilor art. 271 Cod Civil.

În consecință, instanța de recurs conchide că la caz exigențele legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești nu au fost respectate.

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European), ceea ce la cazul prezentei spețe este lipsă.

Date fiind cele relevate, se constată cu certitudine că instanța de apel a soluționat pricina fără a se expune asupra fondului pricinii, or cerința privind aplicarea prescripției în privința pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată constituie în sine fondul pricinii.

Se reiterează că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivate. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta respectivele omisiuni de procedură și reiterând inexistența temeiurilor legale pentru a remite pricina spre rejudecare în instanța de fond (art.432 alin.(3) lit.d) și f) CPC), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra remiterii pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârile judecătorești pronunțate nu satisfac standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc și că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea certă a normelor de drept procedural, omisiuni care nu pot fi corectate de către instanța de recurs la examinarea

pricinii în ordine de recurs, și având în vedere lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Grecu Nicolae și Grecu Liuba, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Grecu Nicolae și Grecu Liuba.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 împotriva lui Grecu Nicolae și Grecu Liuba, intervenient accesoriu Societate pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Mariana Pitic